

קוראות וקוראים יקרים,

במרכז גיליון זה עומדת הכלכלה – אחד משלושת עמודי התווך של תפיסת הקיימות, לצד החברה והסביבה. בתפיסה הרחבה של קיימות, הכלכלה אינה נתפסת רק כזירה להקצאת משאבים בשווקים, אלא כתת־מערכת חיונית בתוך הביוספירה, שמטרתה להבטיח רווחה אנושית וצדק בין־דורי. כלכלה סביבתית מבקשת להפנים את מה שהשוק נוטה להחמיץ: את ההשלכות החברתיות של בחירות הפרט ואת הערך העצום של ההון הטבעי, המהווה את התשתית היסודית שמאפשרת את כלל הפעילות האנושית.

המחקרים המוצגים בגיליון זה ממחישים כי מערכות אקולוגיות אינן "תפאורה" לפעילות האנושית. לאובדן המגוון הביולוגי יש מחיר כלכלי ובריאותי כבד ומדיד, שללא כימותו הנחת העבודה של מקבלי ההחלטות עלולה להיות שערך הטבע הוא אפס – טעות שעלולה לעלות לנו ביוקר. בגיליון מופיעה קשת רחבה של מחקרים וסקירות הבוחנים את אתגרי השעה בישראל דרך פריזמה כלכלית־

יישומית – מחסמי אמן במעבר לאנרגיות ממקורות מתחדשים בקהילה החרדית ועד לקבלה ציבורית של מיסוי סביבתי. בגיליון מודגם שימוש בכלים כלכליים־יישומיים לעיצוב מדיניות – מכלכלה ניסויית לגיבוש רפורמות ועד ניתוחי עלות־תועלת לבחינת הכדאיות של צעדי הסתגלות לשינוי האקלים. נדבך חשוב בגיליון דן בצורך לעדכן את מערכת החשבונות הלאומית כך שתשקף את דלדול משאבי הטבע. עלינו להיגמל מהתפיסה המוטעית של מדידת צמיחה דרך התמ"ג בלבד, ללא התייחסות לשחיקת ה"קרן" של הטבע.

אני מקווה שהגיליון יתרום לביסוס תשתית הידע הכלכלי־סביבתי בישראל, ושהכלים והתובנות המובאים בו יקדמו שינוי תפיסתי בקרב כלכלנים, אנשי סביבה ומקבלי החלטות כאחד, לטובת חוסן אקולוגי, שגשוג חברתי ואיתנות כלכלית – לנו ולדורות הבאים.

קריאה מעשירה ובעלת ערך מוסף גבוה,
שחר בוקמן – עורך ראשי

מבט מכביש 65 לכיוון בקעת בית נטופה. הון טבעי מהווה את התשתית היסודית שמאפשרת את כלל הפעילות האנושית | צילום: Lio Voo / pexels